

In het nieuwe nummer van *Tijdschrift Over Taal* (november 2021):

- Online tienertaal en het effect van de gesprekspartner (door Lisa Hilte)

De schrijfstijl van Vlaamse tieners in chatgesprekken op Facebook Messenger en WhatsApp varieert naargelang het profiel van de tieners: zo gebruiken jongens en meisjes bepaalde chattaalkenmerken (bv. emoji) in verschillende mate. Maar ook de gesprekspartner speelt een belangrijke rol. Mensen zijn namelijk geneigd om hun communicatieve gedrag, inclusief taalgebruik, aan te passen aan (dat van) hun gesprekspartner. Dit fenomeen wordt in de taalkunde 'accommodatie' genoemd en is uitgebreid bestudeerd in de klassieke context van mondelinge interacties. Maar ons onderzoek toont aan dat accommodatie zich ook in chatgesprekken voordoet. Tieners passen namelijk hun chattaal aan naargelang de genderidentiteit, de studieachtergrond en de leeftijd van hun online gesprekspartner.

- Praten over seks met anderstaligen. Kan e-learning helpen? (door Kirsten Rosiers, July De Wilde, Febe Verhulst, Koen Kerremans, Karima El Hahaoui, Berdien Debal, Leen Van Landschoot, Jolien Smet, Pablo Decock en Ellen Van Praet)

Vlaanderen wordt steeds diverser: het aantal vreemdelingen en personen van buitenlandse herkomst stijgt, en ook de interne verscheidenheid bij deze groepen neemt toe (Noppe et al., 2018). Dat onze samenleving – en daarmee ook de dienstverlening – steeds meertaliger wordt, zal dan ook niet verbazen. Maar hoe leg je zindelijkheidstraining uit aan een anderstalige mama? Welke beelden maken duidelijk dat medicatie driemaal, en net na de maaltijd, moet worden ingenomen? En met welke vertaaltools ondersteun je een vraag naar toestemming voor een hiv-test bij een anderstalige patiënt? Het MATCHeN-project zet in op deze vragen.

- Inwurpen als *wel*, *hach*, *wich* en *foey*. Gebruik en perceptie van tussenwerpsels in de vroegmoderne grammaticale en didactische traditie (door André Kött en Ulrike Vogl)

In de laatste jaren wordt er meer en meer aandacht besteed aan tussenwerpsels in taalkundig onderzoek. Bovendien krijgen tussenwerpsel ook steeds meer belang binnen de vreemdetalendidactiek. Maar was dat altijd al zo? Hadden tussenwerpsels ook al een rol in het vreemdetalenonderwijs in de vroegmoderne Lage Landen? In dit artikel gaan we terug in de tijd en bekijken we grammaticagidsen en taalleermethodes uit de zestiende en zeventiende eeuw en de plaats die tussenwerpsels daarin krijgen.

- Het taaladvies over *terug*: betekenis, taalzorg en schoolgrammatica (door Albert Oosterhof)

Een van de klassieke items uit het Vlaamse taalzorgonderwijs is het gebruik van terug in de betekenis 'weer, opnieuw', waarbij er sprake is van herhaling of herstel van een eerdere situatie. Ook in hedendaagse online databanken met taaladvies wordt dat gebruik afgekeurd of er wordt ten minste gesignaleerd dat er 'een niet te verwaarlozen groep taalgebruikers is' die het gebruik afkeurt, zoals de website taaladvies.net het formuleert. Nadat er in 2019 al een analyse van de semantiek van terug is verschenen in een wetenschappelijk tijdschrift (zie Zwarts 2019), vertrekt dit artikel meer van de normatieve aspecten. We bespreken de informatie uit enkele taaladviesbronnen en zullen daar enkele inzichten aan toevoegen over hoe dit taalzorgitem kan worden uitgelegd in een onderwijscontext.

- Nederlandse spelling en grammatica bij laatstejaarsleerlingen aso en vwo: het verband tussen kennis, attitude en metacognitie (door Filip Devos en Paulien Kygnée)

In deze bijdrage analyseren we de attitude (de houding) en de metacognitieve kennis (de zelfinschatting) van laatstejaarsleerlingen aso/vwo (n=362) en leggen we een link met hun (kennis)scores voor Nederlandse spelling en grammatica. Daarnaast peilen we ook naar de attitude en inschatting van leraren Nederlands (n=60).

- Recensie van Frank Landsbergen, *Het dikke alfabetboek*. Tielt: Lannoo, 2021. ISBN 9789401473668. 260 blz., 19,99 euro (door Hanne Kloots)

In het voorjaar van 2021 verscheen bij uitgeverij Lannoo Het dikke alfabetboek van Frank Landsbergen. In de boekhandel is Het dikke alfabetboek te vinden bij de jeugdafdeling, maar ook minder jeugdige lezers met een gezonde fascinatie voor alfabetten en schriftsystemen zullen deze toegankelijke publicatie zeker weten te appreciëren.

Tijdschrift Over Taal kun je gratis online vinden op <https://overtaal.be>.